

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
протокол № 1 від 10.01.2018

КОДЕКС
академічної добродетелі
учасників освітнього процесу
гімназії «Консул» № 86
м. Києва

I. Загальні положення.

Академічна добродетель – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження освітньої, наукової та творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових, творчих досягнень. *Кодекс академічної добродетелі гімназії* встановлює принципи та правила її забезпечення, а також встановлює механізми протидії її порушенням. Він є складовою частиною системи забезпечення якості освіти та освітньої діяльності навчального закладу. Кодекс розроблений на основі чинного законодавства, а саме: Конституції України, Законах «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», «Про авторське право та суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Правил внутрішнього трудового розпорядку, Цивільного кодексу України.

II. Принципи академічної добродетелі.

Принципів Кодексу зобов'язані дотримуватися всі учасники освітнього процесу гімназії.

- *принцип законності*. У своїй діяльності працівники гімназії та здобувачі освіти суворо дотримуються законів України;
- *принцип чесності та порядності*. У навчальній та викладацькій діяльності, методичній роботі, практичній роботі, під час проведення наукових досліджень тощо учасники освітнього процесу зобов'язані діяти чесно і не допускати використання неправдивих тверджень;
- *принцип взаємної довіри*. Він заохочує вільний обмін ідеями та інформацією, сприяє співпраці та продуктуванню нових ідей;
- *принцип толерантності*. Передбачає, що учасники освітнього процесу з повагою та доброзичливо ставляться до інших, їхніх думок, поглядів, переконань тощо незалежно від статі, релігії, раси, фізичного чи сімейного стану, будь-якої іншої приналежності;
- *принцип справедливості та об'єктивності*. Професійні взаємини мають ґрунтуватися на неупередженому ставленні один до одного,

об'єктивному оцінюванні результатів навчальної, дослідницької та трудової діяльності без урахування особистих уподобань чи вигод;

– *принцип компетентності і професіоналізму.* Педагогічні працівники зобов'язані здійснювати свою діяльність на високому професійному рівні, постійно підвищувати фаховий рівень;

– *принцип добросовісності та персональної відповідальності.* Учасники освітнього процесу відповідають за результати своєї діяльності, добросовісно виконуючи взяті на себе зобов'язання;

– *принцип партнерства та взаємодопомоги.* З метою підвищення якості результатів навчальної та методичної роботи учасники освітнього процесу орієнтуються на суб'єкт-суб'єктну або партнерську взаємодію;

– *принцип відкритості та прозорості.* Вимагає від усіх учасників освітнього процесу, щоб усі питання та процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідної, господарської чи фінансової діяльності, були максимально доступними, відкритими і прозорами.

Дотримання зазначених вище принципів має бути справою добroчесності всіх без винятку членів гімназійної спільноти.

III. Правила та етичні норми учасників освітнього процесу гімназії.

1. Усі учасники (незалежно від форми та періоду навчання) та працівники гімназії (незалежно від посади та форми працевлаштування) зобов'язані дотримуватися етичних норм поведінки, визначених у цьому кодексі, а саме:

– дотримуватися

- вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів гімназії, не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами;

- вимог Статуту гімназії;

- моральних норм та правил етичної поведінки;

- відповідати за свої слова та дії;

- поважати гідність і добробут інших;

- поважати й захищати права та прагнення інших;

- своєю діяльністю сприяти розвиткові гімназії;

- підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та співпраці в освітньому середовищі;

- дотримуватися високого рівня культури спілкування;

- поважати досвід, професійну підготовленість і ефективність роботи колег та професійних працівників інших сфер;

- практикувати необхідну співпрацю з метою підвищення якості послуг;

- поважати відмінні погляди та практичний досвід колег, а також інших працівників;

- уникати неконструктивної критики щодо своїх колег і індивідуально відповідати за публічну критику їхньої роботи;

- вважати неприпустимим поширення навмисних чуток і вживання лайливих і грубих слів;
- поважати та шанувати історію та традиції гімназії та осіб, які зробили значний внесок у її розвиток;
- сприяти обговоренню у своєму колективі випадків порушення етичних норм.

Неприйнятними для учнів і працівників гімназії є:

- дискримінація щодо (стосовно) інших людей на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншою приналежністю;
- загроза власному здоров'ю або безпеці інших;
- пошкодження майна гімназії чи особистої власності учнів та/або працівників;
- відмова дотримуватися головних принципів поведінки;
- використання ненормативної, неприпустимої лексики;
- залякування або агресія та насильство;
- вживання, виготовлення й поширення наркотичних речовин, розливання алкогольних напоїв і куріння на території гімназії;
- наявність та використання у гімназії небезпечних предметів та речовин;
- участь у будь-якій діяльності, пов'язаній із обманом, нечесністю;
- підроблення та використання підроблених документів, що стосується навчального процесу або посадового становища;
- подання результатів чужої праці як своїх під час здійснення навчальної, наукової або творчої діяльності;
- вчинення дій, що перешкоджають здійсненню освітнього, дослідницького, творчого тощо процесів.

IV. Політика академічної добросердечності

У своїй роботі кожен член гімназійної спільноти повинен керуватися такими пріоритетами.

1. *Академічна добросердечність* – це певна сукупність правил поведінки людини в академічному середовищі, що передбачає моральний і правовий складники регулювання цієї поведінки під час виконання навчальних, творчих, дослідницьких завдань.

2. *Члени гімназійної спільноти зобов'язані:*

- сумлінно та самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні та дослідницькі завдання;
- брати активну участь у науково-методичній, дослідницькій діяльності, конференціях, виставках, конкурсах тощо з забезпеченням праву вільного вибору форм і методів з метою професійного та інтелектуального розвитку;

– брати участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідницької роботи, преміювання тощо шляхом обов'язкової присутності, активної участі у засіданнях педагогічної ради та колегіальній відповідальності за прийняті рішення ;

– докладати максимум зусиль щодо оволодіння теоретичними та спеціальними знаннями, практичними, професійними компетентностями через самоосвіту та підвищення кваліфікації у відповідних установах:

– виконувати оригінальні роботи в межах кожної дисципліни;

– використовувати в навчальній та науковій діяльності тільки надійні й провідні (правдиві) джерела інформації та обов'язково посилатися на них, незважаючи на те, в якому вигляді вони опубліковані – електронному чи паперовому;

– надавати правдиву інформацію про результати власної навчальної (наукової, методичної, творчої) діяльності.

3. Дотримання академічної добросесності педагогічними працівниками також передбачає:

– надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;

– об'єктивне і неупереджене оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та здійснення контролю за дотриманням ними академічної добросесності;

– сумлінне і компетентне виконання службових повноважень та професійних обов'язків, рішень і доручень керівництва, недопущення зловживань;

– постійне підвищення професійної кваліфікації, застосування у своїй діяльності інноваційних освітніх методів і технологій;

– дотримання загальновизнаних етичних норм поведінки, толерантного ставлення до колег та осіб, які здобувають освіту, їх батьків, законних представників, незважаючи на їх належність до етнічної, релігійної, культурної або соціальної спільнот;

– сприяння творчій активності осіб, що навчаються;

– контроль за дотриманням академічної добросесності здобувачами освіти (учнями).

4. Дотримання академічної добросесності здобувачами освіти передбачає:

– самостійне та добросовісне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей), відповідальне ставлення до своїх обов'язків;

– особиста присутність на всіх заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;

– використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації, грамотне посилатися на них;

– у разі виникнення труднощів під час виконання навчальних чи дослідницьких завдань звернення до інших за допомогою, яка є у межах прийнятного, (щодо редактування тексту, обговорення власних ідей тощо).

5. Неприйнятними під час здійснення освітньої та науково-дослідницької роботи для членів гімназійної спільноти є:

– plagiat – навмисне чи свідоме оприлюднення (опублікування), повністю або частково чужого твору (тексту або ідей) під іменем особи, яка не є автором цього твору, без належного оформлення посилань.

– шахрайство, а саме:

- фальсифікація або фабрикування інформації чи наукових результатів і використання їх під час роботи;
- підроблення підписів в офіційних документах (актах, звітах, угодах тощо);
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, навушники, телефони, планшети тощо);
- посилання на джерела, які не були використані в роботі;
- списування під час складання будь-якого різновиду підсумкового або поточного контролю;
- надання або репрезентування різними особами робіт однакового змісту як результату своєї навчальної, наукової, методичної діяльності.

– несанкціонована співпраця, а саме:

- надання допомоги для здійснення акту академічної нечесності;
- навмисна чи свідома допомога або спроба допомоги іншому вчинити акт академічної нечесності;
- придбання в інших осіб чи організацій із наступним поданням як власних результатів навчальної та наукової діяльності (звітів, рефератів, контрольних, наукових робіт, есе, статей, монографій, навчальних посібників тощо).

– пропонування чи отримання неправомірної винагороди під час оцінювання результатів успішності, виконання навчальних чи дослідницьких завдань.

– використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної (вищої) оцінки під час складання будь-якого різновиду підсумкового контролю або переваг у роботі.

– внесення до списку авторів статей, монографій, підручників тощо осіб, які не брали участі в отриманні наукових результатів.

– залежність професійної діяльності або сприяння впливу на неї політичних партій, громадських та релігійних організацій.

– необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

– інші види академічної недоброочесності.

V. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності.

1. Попередження академічної недоброчесності в освітньому процесі здійснюється шляхом проведення комплексу заходів:

- при прийомі на роботу працівник знайомиться з положенням кодексу під розписку після ознайомлення з Правилами трудового внутрішнього розпорядку;
- інформування учасників освітнього процесу, батьків учнів про положення цього Кодексу, в тому числі на сайті гімназії;
- роз'яснювальна робота щодо необхідності дотримання правил академічної етики;
- встановлення відповідальності за недотримання принципів, правил, норм Кодексу;
- заступник директора забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом практичний консультацій та інших форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок для публікацій, конкурсів тощо;
- формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з визначенням вимог до написання письмових робіт, статей, рефератів тощо та принципів коректного застосування джерел інформації з метою недопущення plagiatu;
- під час планування та формування письмових завдань рекомендується використовувати творчі завдання замість завдань на відтворення: проекти, тези, есе, рецензії тощо.
- для здійснення видавничої діяльності, рецензування робіт, присвоєння педагогічного звання педагогічні працівники та адміністрація використовують безкоштовні сервіси перевірки робіт на plagiat;
- створення та робота комісії з питань академічної недоброчесності (надалі Комісія).

2. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган/посадова особа, що приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	<ul style="list-style-type: none"> – самостійні роботи; – контрольні роботи; – контрольні зразки знань; – річне	<p>Повторне письмове проходження оцінювання</p> <p>Термін – 1 тиждень або повторне</p>	Учителі-предметники

		оцінювання (для екстернів); – моніторинги якості знань	проходження відповідного освітнього компоненту освітньої програми	
		- екзамен (ДПА); - підсумкове оцінювання (для екстернів)	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у гімназії Незарахування результатів, повторне оцінювання	Атестаційна комісія Комісія з атестації екстернів
		I (шкільний) етап Всеукраїнських шкільних олімпіад, конкурсів	Робота участника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі
Необективне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	Педагогічні працівники	Зниження оцінки результатів навчання в видах діяльності: – усні відповіді; – домашні роботи; – контрольні роботи; – лабораторні та практичні роботи; – ДПА; – тематичне оцінювання; – моніторинги; – олімпіадні та конкурсні роботи	Працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація гімназії, атестаційні комісії усіх рівнів

<p>Обман:</p> <ul style="list-style-type: none"> – фальсифікація – фабрикація – плагіат 	<p>Педагогічні працівники як автори</p>	<p>Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками:</p> <ul style="list-style-type: none"> – методичні рекомендації; – навчальний посібник; – навчально-методичний посібник; – наочний посібник; – практичний посібник; – навчальний наочний посібник; – збірка; – методична збірка; – методичний вісник; – стаття; – методична розробка 	<p>У випадку встановлення порушень такого порядку:</p> <p>а) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії</p> <p>б) у разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами освіти під час контрольних зризів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності, позбавлення педагогічного працівника I, II кваліфікаційної категорії</p>	<p>Педагогічна та методична ради гімназії, науково-методична рада методичного кабінету, атестаційні комісії</p>
---	---	---	---	---

VI. Комісія з питань академічної добroчесності та етики педагогічних працівників.

1. Комісія з питань академічної добroчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Кодексу та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Кодексу.

2. До складу Комісії входять представники педагогічного колективу та батьківської громади. Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

Термін повноважень Комісії – 1 рік.

3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Кодексу за потребу або ж за заявою учасників освітнього процесу.

4. Комісія інформує про свою роботу раз на рік.

Мельничук Г. В.
Черебкове Р. В.
Розлико К. Г.
Любченко А. М.
Маран М. С.
Малий Ю. С.
Судакова О. І.
Румінка В. О.
Зламан С. І.
Дениченко Ю. О.
Рудце Л. С.
Скрипенівська І. М.
Оробей С. О.
Сусланова Т. О.
Сашин А. І.
Крутко І. М.
Шарпішевська О. І.
Нагаєв С. В.
Раковська Т. А.
Карплюк Н. Г.
Полагіна Н. М.

Черка S. I.
Сиуреба B. N.

Саакова Tk

Куликівська R. C.

Булатчик O. M.

Сіланові C. O.

Молонецька N. N.

Зубко O. M.

Луценко H. B.

Рубасевиче C. B.

Москаленко O. I.

Колесникова T. P.

Ліштвінко A. O.

Будене B. D.

Бак I. B.

Романова Y. M.

Шапотиненко K. O.

Денисінє K. В.

Кротова S. A.

Пономарюва O. O.

Іщенко F. I.

Земчукова A. M.

Мартишев C. V.

Хоружа M. C.

Лисиченка N. V.

Брикунка R. O.

Бондарчук K. I.

Демчукова T. F.

договора со Когелсу
Подписано
Паскин И.В. *И.В.*
Панамарчук О.И. *О.И.*
Саникова Т.О. *Т.О.*
Мирзая А.Е. *А.Е.*
Савицкая В.П. *В.П.*
Забаева Т.Н. *Т.Н.*
Калеевон Ф.В. *Ф.В.*
Доронова А.И. *А.И.*
Белгумбеков М.Г. *М.Г.*
Туктимо О.В. *О.В.*
Ежесарева О.В. *О.В.*
Широковина О.В. *О.В.*
Родинская Т.А. *Т.А.*
Комаричук Г.А. *Г.А.*
Крученко М.В. *М.В.*
Иванова Н.Н. *Н.Н.*
Сидячевов Р.А. *Р.А.*
Хотенекуль М.Б. *М.Б.*
Додж Н.А. *Н.А.*
Овреджик С.С. *С.С.*
Маргашев А.М. *А.М.*
Зубаловчик О.Ю. *О.Ю.*
Лисак А.П. *А.П.*
Причурин *Причурин*
Шобкошин А.М. *А.М.*
Рыжковская О.В. *О.В.*